

Pozytywizm — sprawdzian z epoki

Lalka, Zbrodnia i kara, Potop, hasła epoki

opracowanie: Mateusz Będkowski · niekazmuliczyc.pl

Grupa A

Suma: 22 pkt

Czas: 45 min

12 zadań · 22 punkty · 45 minut · bez pomocy · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się trafność, poprawność językowa i pisownia.

Zadanie 1. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Jak Wokulski zdobył majątek?

- A. sprzedając kamienicę Łęckich
- B. z posagu Izabeli
- C.** na dostawach dla wojska w czasie wojny rosyjsko-tureckiej
- D. wygrywając na loterii

Odpowiedź: C

Rozwiązanie: Wokulski zarobił fortunę na dostawach razem z kupcem Suzinem.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Gdzie Wokulski próbuje popełnić samobójstwo po podsłuchaniu rozmowy Izabeli ze Starskim?

- A. w Zastawku, w ruinach zamku
- B.** pod Skierniewicami, rzucając się pod pociąg
- C. w Warszawie, w swoim sklepie
- D. w Paryżu, skacząc do Sekwany

Odpowiedź: B

Rozwiązanie: Ratuje go dróżnik Wysocki, któremu Wokulski wcześniej pomógł.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Na czym polega teoria Raskolnikowa?

- A.** na podziale ludzi na zwykłych i niezwykłych, którym wolno przekroczyć prawo
- B. na potrzebie pracy u podstaw
- C. na równości wszystkich ludzi wobec prawa
- D. na wierze w postęp nauki

Odpowiedź: A

Rozwiązanie: Raskolnikow chciał sprawdzić, czy jest „niezwykły” jak Napoleon.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Co dzieje się z Raskolnikowem w epilogu?

- A. zostaje uniewinniony
- B. popełnia samobójstwo
- C. odbywa karę katorgi na Syberii, a Sonia jedzie za nim**
- D. ucieka do Ameryki

Odpowiedź: C

Rozwiązanie: Na Syberii zaczyna się jego przemiana dzięki miłości Soni.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Jak Kmicic przyczynia się do obrony Jasnej Góry?

- A. wysadza w powietrze szwedzką kolubrynę**
- B. przyprowadza armię z Litwy
- C. otwiera bramy klasztoru
- D. porywa króla szwedzkiego

Odpowiedź: A

Rozwiązanie: Wysadzenie wielkiego działu było bohaterskim czynem Kmicica.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Co oznaczało hasło „praca organiczna”?

- A. rozwój gospodarki i wszystkich warstw społeczeństwa, które jak organizm są od siebie zależne**
- B. walka zbrojna o niepodległość
- C. sztuka dla sztuki
- D. ucieczka w świat marzeń

Odpowiedź: A

Rozwiązanie: Społeczeństwo porównywano do organizmu.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi dotyczą innych epok.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Wpisz postać z „Lalki”, którą opisano.

1. _____ — Żyd, subiekt, który przejmuje sklep Wokulskiego
2. _____ — młody wynalazca marzący o maszynie latającej, kuzyn Izabeli
3. _____ — stary subiekt, autor „Pamiętnika starego subiekta”, bonapartysta

Odpowiedź: 1. Henryk Szlangbaum; 2. Julian Ochocki; 3. Ignacy Rzecki

Rozwiązanie: Postaci „Lalki”.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3

Wpisz postać ze „Zbrodni i kary”, którą opisano.

1. _____ — córka urzędnika, która poświęca się dla rodziny i pomaga Raskolnikowowi odnaleźć wiarę
2. _____ — sędzia śledczy, który psychologicznie osacza Raskolnikowa
3. _____ — wierny przyjaciel Raskolnikowa

Odpowiedź: 1. Sonia Marmieladowa; 2. Porfiry Pietrowicz; 3. Razumichin

Rozwiązanie: Postaci „Zbrodni i kary”.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F). Zakreśl właściwą literę.

1. Kmicic od początku jest wzorem cnót. — **P / F**
2. Zagłoba jest okrutnym zdrajcą. — **P / F**
3. Oleńka Billewiczówna jest narzeczoną Kmicica. — **P / F**
4. Raskolnikow jest byłym studentem prawa. — **P / F**

Odpowiedź: 1. F; 2. F; 3. P; 4. P

Rozwiązanie: Treść lektur.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Wyjaśnij, jak w „Lalce” przedstawiona jest arystokracja.

Odpowiedź: np. Jako warstwa zbankrutowana, próżna i beczynna (Łęccy, Starski), gardząca kupcami, żyjąca pozorami i długami — Prus ją krytykuje.

Rozwiązanie: 1 pkt — trafna interpretacja; 1 pkt — odwołanie do powieści.

Punktacja:

1. **1 pkt** — trafna interpretacja
2. **1 pkt** — odwołanie do powieści

Wyjaśnij, czym jest kara w powieści Dostojewskiego.

Odpowiedź: np. Prawdziwą karą jest nie katorga, lecz cierpienie psychiczne: lęk, wyrzuty sumienia i samotność, które zaczynają się zaraz po zbrodni.

Rozwiązanie: 1 pkt — trafna interpretacja; 1 pkt — odwołanie do powieści.

Punktacja:

1. **1 pkt** — trafna interpretacja
2. **1 pkt** — odwołanie do powieści

Porównaj **Wokulskiego i Raskolnikowa**. Wskaż jedno podobieństwo lub jedną różnicę i odwołaj się do obu utworów.

Odpowiedź: np. Wokulski i Raskolnikow to bohaterowie rozdarci: Wokulski między romantyzmem a pozytywizmem, Raskolnikow między teorią a sumieniem; obaj przeżywają klęskę, ale Raskolnikow odradza się dzięki Soni.

Rozwiązanie: 1 pkt — trafne porównanie; 1 pkt — odwołanie do obu utworów.

Punktacja:

1. **1 pkt** — trafne porównanie
2. **1 pkt** — odwołanie do obu utworów

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (22 pkt)

22–20 pkt: bardzo dobry · 19–17 pkt: dobry · 16–13 pkt: dostateczny · 12–9 pkt: dopuszczający · 8–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.